

د ۲۱ ولایتونو لپاره د پوهنې نوي رئیسان معرفي شول

په پوهنې وزارت کې د سي بي آر پروسي د عملي کولو په دوام ۲۱ نوي رئیسان وټاکل شول. دغو رئیسانو نن له ولسمشر محمد اشرف غني سره وکتل او رسماً خپلو دندو ته معرفي شول. د هیواد جمهور رئیس له نیوټاکل شویو رئیسانو وغوښتل، چې په پوره پاکي، قاطعیت او جدیت سره کار وکړي او دا په پام کې ولري، چې دنده یې تر ټولو مهمه او حیاتي ده. ښاغلي ولسمشر یادو کسانو ته د توفیق هیله وکړه او ټینګار یې وکړ، چې د معارف کیفیت ته پاملرنه وکړي او په خپلولو میترونو کې یې وگڼي. جمهور رئیس محمد اشرف غني

له نویو معرفي شویو کسانو دا هم وغوښتل، چې ۱۳۹۷ کال به د معارف د حشر د کال په نامه نومول کېږي او دې ته دې تیار وي، چې په دې کال کې څومره اغېزناک کارونه کولای شي. د پوهنې وزارت سرپرست ډاکټر محمد ابراهيم شینواري هم له نویو ټاکل شویو رئیسانو سره په خبرو کې غوښتنه وکړه، چې د هیواد ستونزو، دردونو او کړاوونو ته په کتو داسې کار وکړي، چې یوازې د لوی الله (ج) رضا او ددې ولس خدمت یې هدف وي. ده له خپلو نویو همکارانو وغوښتل، چې په پوره جدیت سره چارې همغږي، اصلاحات پلي او کارونه منظم

کړي. د پوهنې وزارت سرپرست د وزارت د رهبري په استازیتوب نویو رئیسانو ته ډاډ ورکړ، چې د

چارو د سمون په برخه کې هر ډول ملاتړ ورسره دی او اسانتیاوې به ورته برابرېږي. د پوهنې ریاستونو ته نویو معرفي

په یوه سپېڅلې روحیه راغلي، د ناوړه چارو او کړنو مخه به نیسي. د ولایتونو لپاره نوي معرفي شوی کسان دادی:...

تهدا بگذاري یک باب مکتب و افتتاح ابتدائیه جمال خیل در ولایت زابل

به اشتراک محترم خیال محمد حسینی والی ولایت زابل، مسوولان

تعمیر ابتدائیه جمال خیل ولسوالی شاه جوی ولایت زابل افتتاح و به

ریاست معارف آن ولایت محاسن سفیدان و اهالی منطقه

بهره برداری سپرده شد و هکذا سنگ تهدا ب تعمیر جدید مکتب

اعمار یک باب مکتب از سوی یکی از بزرگان قومی

محترم حضرت محمد یکتن از بزرگان قومی ولسوالی زرمت ولایت پکتیا تعمیر ابتدائیه «تروی» را در مساحت یک ونیم جریب زمین به هزینه ۱،۲ میلیون افغانی اعمار نموده است. مکتب مذکور دارای شش صنف درسی با سایر ضروریات آن بوده که قرار است با آغاز سال تعلیمی جدید به بهره برداری سپرده شود.

ضمن وقف یک ونیم جریب زمین شخصی خویش به معارف، مصارفات اعمار مکتب مذکور را نیز پرداخته است. رهبری ریاست معارف ولایت پکتیا با اهدای دستار از اهتمام محترم حضرت محمد به معارف تحسین نمودند.

هم چنان محترم حضرت محمد در مقابل اظهار خرسندی نموده گفت: شگوفانی نظام معارف یگانه راه پیشرفت و ترقی جامعه پنداشته میشود و هر افغان مسوولیت دارد تا درین راه قدم های استوار و میتن بردارد.

حمایت و وطندوستی محترم حضرت محمد قدردانی نموده و از عموم مردم به ویژه سرمایه داران و تجار ملی تقاضا بعمل آورد تا برای

محترم حضرت محمد از سایر هموطنان خواست تا در مناطق

بهبود کمیت و کیفیت معارف کشور از هیچ نوع همکاری دریغ نوزند.

شان در گسترش معارف جدوجهد نموده تا اطفال شان از مزایای معارف پیشرفته مستفید شوند. وزارت معارف از کمک

سیلاب قول اردو د ۲۰۱ ننگرهار له پوهنې ریاست سره د کمپیوټرونو مرسته وکړه

په ختیځ کې د ۲۰۱ سیلاب قول اردو د ننگرهار د پوهنې له ریاست سره د ۷۰ پایو کمپیوټرونو مرسته وکړه. دغه کمپیوټرونه د یو لړ مراسمو په ترڅ کې د ننگرهار د پوهنې ریاست مسوولینو ته وسپارل شول.

د یادې قول اردو مرستیال برید جنرال محمد علي شجاعی په خپلو خبرو کې یادونه وکړه، چې دوی له دې وړاندې هم له ښوونځیو او تعلیمي مرکزونو سره د د قرطاسیې او نورو درسي توکو مرسته کړې ده د پوهنې وزارت او ملي دفاع وزارت ترمنځ د شوي یو تړون له مخې د ننگرهار د پوهنې له ریاست سره د هغو ۷۰ پایو کمپیوټرونو، چې د دفاع وزارت له سیستم څخه وتلي، خو په اداري او نورو برخو کې ترې گټه اخیستل کیدای شي؛ مرسته کوي.

د ننگرهار د پوهنې سرپرست رییس سید عیسی سادات د ۲۰۱ قول اردو له یادې مرسته مننه وکړه، زیاته یې کړه، چې له دغو کمپیوټرونو به د اداري چارو د چټکتیا او د ښوونکو او زده کوونکو د پوهې د کچې په لوړولو کې گټه واخل.

لوگر کې ۳۱ ښوونځي

بیا رغول شوي دي

په تېرو دريو مياشتو کې د لوگر په مرکز او ولسوالیو کې د ۳۱ ښوونځیو د ودانیو رغولو چارې بشپړې او گټې اخیستې ته سپارل شوې دي.

په یاده موده کې د ۲۷ ښوونځیو ودانۍ د پوهنې وزارت د پرمختیایي بودیچې او ۴ نور ښوونځي د عرفان موسسې له لوري ترمیم او بیا رغول شوي دي.

د دغو ښوونځیو پر رغولو ۱۱،۷ میلیونه افغانی لگېدلي، چې لس میلیونه درې سوه پنځه او یا زره افغانی د پوهنې وزارت او پاتې نورې د عرفان موسسې له خوا ورکړل شوي دي.

سر مقاله:

نظام معارف با کیفیت ضامن پیشرفت کشور و جامعه است

از پیدایش انسان بروی زمین همه انسانها برای رفع نیازمندی های شان می کوشیدند تا سهولت های را در امورات روزمره خویش به وجود بیاورند انسانها رفته، رفته به مشکلات خویش فایق گردیده و عرصه های تاریک زندگی شان را روشن ساختند. جوامع بشری با کسب تجارت علم و دانش توانستند مشکلات که سد راه زندگی مرفح شان می شد از راه برداشته و به سهولت های فراوان که زندگی یک انسان مدرن را تضمین می کرد دست یافتند. امروز که جهان با پیشرفت های چشمگیری از علم و تکنالوژی دست یافته اند نتیجه زحمات است که آنها در راه تعالی و ترقی کشور شان کشیده اند. مردم ما با وجود اینکه با مشکلات زیادی از جمله جنگ های تحمیلی بیگانگان دست و پنجه نرم می کنند با درک جایگاه علم و دانش، فرزندان شان را جهت فراگیری این نعمت بزرگ الهی روانه مکاتب می کنند. وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان جهت بر آورده شدن آرزوی دیرینه مردم صحت دوست و علم پسند خود وجیهه ملی و دینی خود می داند که سهولت های لازم را برای اولاد کشور فراهم سازد تا آنها بتوانند با خاطر آرام و دور از هر نوع مشکلات به آموختن علم و دانش، این فریضه الهی دست یابند. وزارت معارف با گذشت هر روز به کوشش های خویش در عرصه دست رسی به یک معارف متوازن و یک نظام معارف که از هر حیث جوابگوی نیازمندی های یک جامعه مدرن باشد ادامه میدهد، چنانکه درین عرصه به پیشرفت های زیاد هم نایل آمده است. وزارت معارف تا الحال ۸،۲۴ میلیون شاگرد را در نهاد های تعلیمی خود دارد که این رقم نسبت به سال های گذشته یک رقم درشت را نشان میدهد، همچنان بیشتر از ۲۰۰،۰۰۰ استاد درین نهادها مصروف ارائه خدمات آموزشی می باشد. در تمام کشور بیشتر از ۱۷،۴۰۰ باب مکاتب فعال است. وزارت معارف کشور تلاش می ورزد تا در آینده نه چندان دور نظام معارف را هم سطح معارف کشور های همسایه ساخته و درین عرصه اقدامات جدی را هم روی دست گرفته اند یکی از مشکلات عمده که سد راه پیشرفت معارف در کشور است همانا نبود کتب درسی در مکاتب و نهاد های تعلیمی است. وزارت معارف طی سال جاری به سطح کشور حدود بیشتر از ۲۱ میلیون جلد کتب درسی را به تمام مکاتب کشور توزیع نموده است که این روند با سرعت هر چه تمامتر آن ادامه دارد. همچنان ارزیابی سطح دانش متعلمین شیوه های تدریس، بکارگیری مواد ممد آموزشی و کیفیت تدریس در مکاتب کشور سالانه سه مرتبه این

د لومړي مخ پاتې

د ۲۱ ولایتونو...

- ۱ - ذکر یا رحیمی، زده کړې ماسټر، د بادغیس ولایت لپاره
- ۲ - محمد عظیمی، لیسانس، د فراه ولایت لپاره
- ۳ - احمد ضمیر گوارا، ماسټر، د هرات ولایت لپاره
- ۳ - عبدالله حمیدی، ماسټر، د لغمان ولایت لپاره
- ۵ - نصرالله زاهد، لیسانس، د زابل ولایت لپاره
- ۶ - محمد داود شاه صفاری، ماسټر، د هلمند ولایت لپاره
- ۷ - حبیب الله شینواری، ماسټر، د ننگرهار ولایت لپاره
- ۸ - عبدالسمیع ابدیبار، ماسټر، د تخار ولایت لپاره
- ۹ - عبدالمتین سرور، ماسټر، د سمنگانو ولایت لپاره
- ۱۰ - رحمت الله سیرت، لیسانس، د دایکندي ولایت لپاره
- ۱۱ - عبدالعلیم عیار، ماسټر، د کاپیسا ولایت لپاره
- ۱۲ - سید عزیز احمد هاشمی، لیسانس، د کابل ولایت لپاره
- ۱۳ - محب الرحمن انصار، ماسټر، د غزني ولایت لپاره
- ۱۴ - معجب الرحمن همدرد، ماسټر، د کټر ولایت لپاره
- ۱۵ - حبیب الله سباوون، ماسټر، د کابل ښار لپاره
- ۱۶ - کوچی خاخی، لیسانس، د پکتیا ولایت لپاره
- ۱۷ - روح الله محقق، ماسټر، د بدخشان ولایت لپاره
- ۱۸ - محمد امین حماد، ماسټر، د نورستان ولایت لپاره
- ۱۹ - عبدالرحمن الفت، ماسټر، د کندهار ولایت لپاره
- ۲۰ - محمد سعید منصور، ډاکټر، د میدان وردگو ولایت لپاره
- ۲۱ - ایوب آروین، ماسټر، د بامیانو ولایت لپاره

افتتاح تعمیر جدید برای محصلین انات در

دارالمعلمین لوگر

تعمیر جدید تدریسی برای محصلین انات در دارالمعلمین ولایت لوگر توسط محمد حلیم فدایی والی، انجینر محمد اکبر

استانکزی رییس معارف در حالیکه مسوولین ادارات دولتی نیز حضور داشتند، با قطع نوار افتتاح و به بهره برداری سپرده شد. تعمیر متذکره بصورت پخته و اساسی در یک طبقه به کمک مالی کشور هندوستان به مصرف مجموعی ۱۳ میلیون افغانی در مدت ۹ ماه اعمار گردیده، که دارای ۸ صنف

بادغیس کې د یوه ښوونځي نوې ودانۍ

پرانېستل شوه

د بادغیس ولایت د مرکز قلعه نو د سینی های لامان منځني ښوونځي نوې ودانۍ تر جوړېدو وروسته گټې اخیستې ته وسپارل شوه. ددې ښوونځي نوې ودانۍ د څه باندې ۸ میلیون افغانیو په لگښت د یوه کابل په موده کې د پوهنې وزارت له پرمختیایي بودیجې جوړه شوې ده. دا ودانۍ شپږ درسي ټولگي، څلور اداري خونې، لابراتوار، کتابتون، پنځه تشنابونه، د اوبو څښلو څاه، او نورې اړینې آسانتیاوې لري.

د نجم الجهاد لېسې د احاطې جوړولو

چارې پیل شوې

د ننگرهار ولایت په مرکز جلال آباد ښار کې د نجم الجهاد لېسې د احاطې جوړولو چارې د یو لړ مراسمو په ترڅ کې چې د یاد ښوونځي ښوونکو، زده کوونکو او د پوهنې مسوولینو پکې برخه اخیستې وه، پیل شوې. د احاطې دغه دیوال ۴۳۰ متره اوږدوالی او دوه نیم متره لوړوالی لري، چې په راتلونکو دريو میاشتو کې به یې چارې بشپړې شي. په دغه دیوال ۳ میلیونه او ۸۰

زده افغانی لگښت راځي، چې د افغانستان د بیا ودانولو مرستندویه ادارې لخوا ورکول کيږي. د ننگرهار د پوهنې سرپرست رییس سید عیسی سادات د یاد ښوونځي لپاره د احاطې جوړول د زده کوونکو لپاره د خوندي تدریسي چاپیریال د برابرولو په برخه کې یو مهم گام وباله او هیله یې وښوده، چې په بشپړېدو سره به یې زده کوونکو ته آرام چاپیریال رامنځ ته شي.

خلک

له ما گوبنه دي له ما ډېر لري ودان دي خلک زه توري خاوري يم او ستوري د اسمان دي خلک زه وم يو زخم، ځکه مالگي دوړولې هر چا زه يم يو گل، ځکه ملگري د خزان دي خلک د چا تر سر تېر شه اشنا چي دروازه جوړه شي لکه دېوال ولاړ زما او ستا تر میان دي خلک زړونه يې وگوره چي تور نه وي د کفر په شان مخ ته يې مه گوره چي سپين لکه ايمان دي خلک تر څو چي وړي وي دروېشه نو دوستي يې ښه ده پر خزانه باندي چي کښيني تور ماران دي خلک

راليرونکي: نجيم

ضمير

له بدو څرنګه لاس واخلي چې ضمير نه لري شيطان به وټري په څه باندي، زنجير نه لري هر څه په خپله خوښه کاندي، بل ته غوږ نه نيسي زړه د بدن داسي باچا دی چې وزير نه لري خپل خیرن زړه به نو په کومه رڼا باندي وينځي که سړی ټول عمر خوشاله وي او وير نه لري زما زړګی به هم تل نه گوري د غشو لاره او ستا باڼه به هم مدام داسي تاثیر نه لري دا دومره ژر چې ټولوي دروېشه داسي ښکاري چې له جهانه د تګ نیت د ښار امير نه لري

راليرونکي: عزيز

د څلورو ملګرتيا

اوریدلی مې نومونه هم څلور دي

نازل شوي کتابونه هم څلور دي

د څلور فرشتو په لاس نظام دی

امامان دي مسلکونو هم څلور دي

په څلور بازو گانو دې سفر دی

جنازه کې تکبیرونه هم څلور دي

رحمان وائي د څلور و ملګرتيا کره

ستا دقبر دیوالونه هم څلور دي

راليرونکي: نفیسه

ای انسانه

- دنیا لپاره دومره خواری وکاره څومره چی ته دلته اوسیري
- آخرت لپاره دومره خواری وکاره څومره چې هلته اوسیري
- دالله رضا لپاره دومره کوشش وکړه څومره چې ورته محتاجه یې
- گناه دومره وکړه څومره چې یې عذاب زغملای شي.
- یوازی دهغه څخه یې وغواړه چې د هیچا محتاج نده

راليرونکي: حسيا

سخنان بزرگان در باره تعلیم و تربیت

معلم بر جاودانگی اثر می گذارد و هرگز نمی توان گفت اثر او کی متوقف می شود معلم کسی است که خود را به صورت پیش رونده ای غیر ضروری می سازد معلم معمولی، می گوید؛ معلم خوب، توضیح می دهد؛ معلم برتر به نمایش می گذارد؛ معلم بزرگ، الهام می بخشد معلم خوب، بهتر از معلم جذاب است؛ زیرا معلم جذاب، تدریس را تحت الشعاع قرار می دهد هر حقیقتی، چهار گوشه دارد؛ من به عنوان معلم، یک گوشه آن را به شما نشان می دهم؛ بر شماسم که سه تای دیگر را بیابید برترین نتیجه تربیت، تحمل است تدریس خوب، از افراد خوب برمی آید یک روز با یک معلم بزرگ بودن، برتر از هزار روز مطالعه مجذبه است زندگی زیر چتر علم و آگاهی آن قدر شیرین، و انس با کتاب و قلم و اندوخته ها آن قدر خاطره آفرین و پایدار است که همه تلخی ها و ناکامی های دیگر را از یاد می برد ملت از راه آزادی به تعلیم و تربیت دست می یابند، نه برعکس

راليرونکي: رساله

سیاه دانه

سیاه دانه را پیامبر اکرم (ص) درمان هر دردی به جز مرک می دانست . خواص و فواید سیاه دانه و عسل به قدری فراوان هستند که از درد ناخن پا تا درد و بیماری های نوک موی سر را می توان با آن در مان کرد . سیاه دانه طمعی تلخ دارد و به عنوان ادویه ودر مواد غذایی به خصوص ترشیدجات استفاده میشود . و مصرف سیاه دانه در کاهش قند خون فشار خون و در درمان دیابت بیماری های قلبی کم خونی موی رفتگی و تقویت موی سر مفید است . و همچنان به زنان شیر ده بسیار مفید است زیرا باعث افزایش ترشح شیر میشود . معجون ترکیبی از عسل و سیاه دانه که تهیه آن بسیار ساده و در عین حال موثری هست که از قدیم در طب سنتی محبوب بوده و برای درمان بیماری های مختلفی از آن استفاده می شد. سیاهدانه در ترکیبات مختلف، اثرات درمانی متفاوتی دارد.

ارسالی: عابده عابدی

خواص سرکه سیب

سرکه سیب یک ماده مفید دارای خواص ضد باکتری ضد التهاب است و برای تقویت پوست - مو - هضم غذا - پوکی استخوان مورد استفاده قرار میگیرد . سرکه سیب سر شار از مواد مغذی ای است که به لاغر شدن کمک میکند و هضم غذا را راحت تر میسازد و خواصی دارد که با گلوسترول - فشار خون بالا - پیری زود رس - عفونت گوش مقابله میکند . و اگر میخواید دندان های سفید داشته باشید صبح یک بار غرغره کرده و همچنان با غرغره کردن سرکه سیب باکتریای دهن و عفونت های بیره از بین رفته و در سفید کردن دندان ها کمک میکند . با اینحال ازان در زمینه های مختلفی از زیبایی گرفته تا سلامتی استفاده میگردد . بعضی از افراد سرکه سیب را با عسل مخلوط کرده مصرف میکنند که به کاهش فشار خون بالا - چربی خون - ولاغری تاثیر مثبت دارد .

ارسالی: عابده عابدی

سبزیجات از کالوری پایینی برخوردار هستند

در حدود یک سوم مردم دنیا از بیماری چاقی رنج می برند. به منظور کاهش وزن، باید از غذاهایی با کالوری پایین استفاده کرده و تحرک خود را نیز افزایش دهید. استفاده سبزیجات از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. مردم اکثراً به خوردن غذاهای با چربی بالا تمایل زیادی نشان می دهند. رژیم غذایی چرب، ریسک ابتلا به بیماری های قلبی و انواع خاصی از سرطان ها را افزایش می دهد. از سوی دیگر چربی هایی که باعث ایجاد ناراحتی قلبی می شوند در سبزیجات در پایین ترین حد خود قرار دارند. بسیاری از خوراک های حیوانی مقادیر زیادی کلسترول در خود جای می دهند. مصرف اینگونه غذاها، کلسترول موجود در خون را افزایش داده و موجب بالا رفتن خطر ابتلای بیماری های قلبی نیز می شوند. از آنجاییکه سبزیجات فاقد کلسترول می باشند می توانند از بروز این بیماری کشنده در افراد جلوگیری کنند.

گل آغا احمدی وردگ

محمد حنیف اتمر د پوهنې دوه څلویښتم وزیر

ښاغلي محمد حنیف اتمر له ۱۳۸۴ څخه تر ۱۳۸۷ کال پورې د افغانستان د پوهنې د وزیر په توگه دنده اجرا کړې ده. ښاغلی محمد حنیف اتمر د محمد آصف اتمر زوی چې په ۱۳۴۷ کال د لغمان په ولایت کې زیږېدلی دی، د افغانستان د کلیو د پراختیا، پوهنې او کورنیو چارو د وزیر په توگه یې دندې اجرا کړې دي. ښاغلي محمد حنیف اتمر خپلې لومړنۍ او ثانوي زده کړې د هېواد د ننه، د

کمپیوټر او معلوماتي ټکنالوجی په برخه کې د معادل لېسانس زده کړې په لندن او په ۱۳۷۷ کال د انگلستان د پارک له پوهنتون څخه یې د نړیوالو اړیکو او پراختیا په برخه کې ماسټري لاسته راوړې ده. ښاغلي محمد حنیف اتمر له ۱۳۷۱ څخه تر ۱۳۸۱ کال پورې د غیر دولتي موسساتو په چوکاټ کې په بشري او عمراني چارو بوخت وو او له افغان مهاجرینو سره یې د مرستو گڼ پروگرامونه تنظیم کړي دي. محمد حنیف اتمر په ۱۳۸۱ کال د کلیو د پراختیا د وزیر په توگه و ټاکل شو او د لومړي ځل لپاره یې په هېواد کې د ملي پیوستون پروگرامونه پلي کړل. نوموړی په ۱۳۸۵ کال د پوهنې د وزیر په توگه په دنده و ټاکل شو او په

۱۳۸۷ کال د کورنیو د چارو وزیر شو چې تر ۱۳۸۹ کال پورې یې دغه دنده مخته یوړه. ښاغلی محمد حنیف اتمر د ۱۳۹۳ کال د تلې د میاشتې په ۸ مه نېټه د ولسمشر محمد اشرف غني له خوا د ملي امنیت د شورا د سلاکار په توگه و ټاکل شو او له ټاکل کېدو سره سم یې د افغانستان په استازیتوب د امریکا د متحده ایالاتو سره امنیتي تړون لاسلیک کړ.

عقد تفاهنامه همکاری آموزش های حرفه ای و مسلکی

تفاهنامه همکاری میان معینیت تعلیمات تخنیکي و مسلکی وزارت معارف و موسسه برک افغانستان روی موضوع «راه اندازی برنامه آموزش های مسلکی و حرفه ای برای بانوانی که به

از تحصیل بازمانده اند؛ فراهم نماید. معین تعلیمات تخنیکي و مسلکی ضمن ابراز سپاس و قدردانی از کمک ها و همکاری های موسسه برک افغانستان، گفت که این معینیت مواد دلایلی نتوانسته اند؛ پس از ختم دوره ابتدایی به تحصیلات شان ادامه دهند» توسط پوهندوی رحیل محمد فرملی، معین تعلیمات تخنیکي و مسلکی وزارت معارف و محمدانور حسن، رییس عمومی موسسه برک افغانستان به امضا رسید. پوهندوی رحیل محمد فرملی، معین تعلیمات تخنیکي و مسلکی گفت که «این تفاهنامه را به منظور فراهم سازی شرایط مناسب فراگیری آموزش های مسلکی و حرفه ای برای بانوانی که نتوانسته اند؛ به دلایلی پس از ختم دوره ابتدایی به تحصیلات شان ادامه دهند، امضا می کنیم تا آنان بتوانند حرفه و مسلک بیاموزند». آقای فرملی اضافه نمود که این معینیت، به دلیل این که در تمامی ولایت های کشور انستیتوت دارد، می تواند از طریق آموزش دهی و راه اندازی برنامه های میان مدت و کوتاه مدت، زمینه فراگیری آموزش های مسلکی و حرفه ای را در همکاری با موسسه برک افغانستان، برای بانوانی که

پیام تسلیت

با تأسف فراوان اطلاع حاصل نمودیم که محترم محمد عارف فرزند محمد خان سر معلم مکتب سیدال ناصری از اثر مریضی که عاید حالش گردیده بود جهان فانی را وداع گفته و به ابدیت پیوست.

انا لله و انا الیه راجعون

شادروان در سال ۱۳۳۷ در قریه عزت خیل ولسوالی حصه اول کوهستان ولایت کاپیسا دیده به جهان گشود، بعد از ختم تعلیمات ابتدایی در قریه مذکور شامل مکتب میر مسجدی خان گردیده و در سال ۱۳۵۷ از لیسه نامبرده فارغ شد. مرحومی در مکاتب

واسع خیل و لیسه محمد فقیر فیروزی مدت هفت سال را در خدمت اولاد وطن سپری نمود و از آن به بعد الی آخرین روز حیاتش در لیسه سیدال ناصری به صفت سر معلم ایفای وظیفه می نمود. مرحوم یک شخص دلسوز، مهربان، و مسوولیت پذیر بود. وزارت معارف کشور مرگ نا به هنگام ایشان را یک ضایعه بزرگ برای نظام معارف دانسته برای متوفی بهشت برین و برای بازماندگان از دربار ایزد منان صبر جمیل استدعا می نماید.

پوهنې وزارت د مدني ټولني له بنسټونو او استازو سره مشورتي ناسته وکړه

شمبر نورو مهمو مواردو په تړاو هر اړخيز بحثونه او خبرې وشوې. په دې غونډه کې له اړوندو ادارو په ځانگړي ډول له لوړو زده کړو وزارت سره د همغږۍ او کاري اړیکو پر پراختیا هم ټینگار وشو.

د پوهنې وزارت سرپرست ډاکټر محمد ابراهيم شينواري د هېواد په بنسټونو نظام کې د اړينو اصلاحاتو د راوستلو په برخه کې دغه غونډه يو مهم گام وبله او ژمنه يې وکړه، چې له مدني ټولني سره په همغږۍ او د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د کلک ملاتړ پر اساس به د هېواد معارف ته وده او پياوړتيا ورکړي. بناغلي شينواري

د بشري قواو په عالي شورا کې د مدني ټولني د استازو لخوا په وړاندې شوې

هغې طرحه کې د بنسټونو مدیریت، چټکې زده کړې، د ټولني په کچه ټولگي، لرې زده کړې، آنلاین بنسټونه او روزنه، تعلیمات او څارنه او یو شمېر نور مهم موضوعات شامل وو.

د افغانستان د پوهنې وزارت د هېواد د بنسټونو نظام د ودې او پياوړتيا په موخه د مدني ټولني له يو شمېر بنسټونو سره غونډه وکړه. په دې غونډه کې، چې د پوهنې وزارت د سرپرست ډاکټر محمد ابراهيم شينواري په مشرۍ جوړه شوې وه، د بنسټونو نظام د بېلابېلو اړخونو د پياوړتيا او پراختيا په اړه پراخ بحثونه وشول.

له مدني ټولني سره په ياده گډه غونډه کې د بنسټونو سن ماشومانو په ځانگړي ډول د نجونو د شموليت، بېرته راستن شوو ماشومانو د شموليت، په تعليمي خدماتو او اداره کې د فساد د مخنيوي، د بنسټونو بنسټونو د بيا پرانستلو، د خلکو په ځانگړي ډول د علماو د ملاتړ جلبولو، د لومړنيو ټولگيو د نصاب د بشپړولو، آنلاین زده کړو، د بنسټونو د غیر نظامي او غیر سياسي لوري د پياوړي کولو، د يوه ځواب ويونکي نظارتي سيستم د رامنځ ته کولو، د بنسټونو د استخدام، د بنسټونو د معاشونو، د بنسټونو لپاره د ودانيو پر جوړولو او بيارغولو، په لرې پرتو سيمو کې د محلي او چټکو زده کړو د ټولگيو په جوړولو، د هېواد د ټولو خلکو لپاره د متوازنو زده کړو د اسانتياو په برابرولو، د کره مالوماتو په راټولو، د بنسټونو د مسلکي کولو، له انټرنېټ سره د بنسټونو د نېلولو او يو

یادونه وکړه، چې ولسمشر محمد اشرف غني ټولو والیانو ته امر کړی، چې له معارف څخه هر اړخيز ملاتړ وکړي او په دې برخه کې لازمي اسانتياوې برابرې کړي. نوموړي د مدني ټولني له استازو وغوښتل، چې له

هلمند کې د محلي ټولگيو نږدې ۲ زره زده کوونکي رسمي بنسټونو کې شامل شول

د زده کوونکو د والدينو په گډون جلا غونډې جوړې شوې وې او د دوی اړوند ټول اسناد او اجناس هم بنسټونو ته وسپارل شول.

د سيمې قومي مشرانو د پوهنې لپاره د نړيوال گډون پروگرام له فعاليتونو څخه د مننې ترڅنگ د ټولگيو د زياتوالي او د بنسټونو لپاره د ودانيزو پروژو غوښتنه وکړه. یادو مشرانو د خپلو اولادونو د بنسټ راتلونکې په موخه د پوهنې په برخه کې د هر ډول مرستې او همکارۍ ډاډ ورکړ او ژمنه يې وکړه، چې په خپلو سيمو کې به د هر ډول بنسټونو مرکزونو ساتنه او پالنه کوي.

د افغانستان په سویل لويديځ هلمند ولایت کې د پوهنې لپاره د نړيوال گډون GPE پروگرام له مخې ۶۲ کليوالي او د چټکو زده کړو ټولگي د بنسټونو دورې تر بشپړولو وروسته رسمي بنسټونو ته ور وپېژندل شول. په دغو ټولگيو کې ۱۹۲۲ زده کوونکي، چې له ډلې يې ۵۸۳ نجونې دي؛ روزل شوي دي.

د پوهنې لپاره د نړيوال گډون دغه ټولگي د یاد ولایت په مارجه، ناوه او گرمسېر ولسواليو کې وو او د خپلې تعليمي دورې تر بشپړولو وروسته ددې ولایت ۲۸ رسمي بنسټونو ته رسماً ور وپېژندل شول.